

NAS GLAS

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokoјencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne šte. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsak četrtek.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina 20.—

Cetrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, Rimska cesta šte. 20/II. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Iz zadnje seje širšega odbora O. Z. pred obč. zborom.

24. t. m. se je vršila zadnja nujna seja širšega odbora O. Z. pred III. rednim obč. zborom. Otvoril jo je ob 8. zvečer I. podpredsednik Dolžan, ugotovivši sklepčnost. Čitanje zapisnika zadnje seje širšega odbora z dne 2. maja t. l. se opusti, ker je zapisnik izšel 11. maja v 19. številki »Nashega Glasu« in je njegova vsebina vsem znana. I. podpred. Dolžan poroča na to o beogradski predstavi, ki so se je v zmišlu sklepa zadnje odborove seje udeležili on ter delegata Benedičič in Pečjak.

V Beogradu so se določeni dan zbrali zastopniki neuradniških kategorij iz vseh pokrajin. Kot uradnik pa se je delegacija udeležila samo poročevalca. Delegacija se je zglasila pri predsedniku Glavnega Saveza g. dr. Miki Jovanoviću, ki ji je dal radevolje vse potrebne informacije o vsem, kar je za uradnike podvzel glavni Savez. 23. maja se je sestavila vsem kompetentnim mestom sledeča spomenica:

»Delegati državnih služiteljev in neukaznih činovnikov (poduradnikov), ki so dopotovali iz Ljubljane, Zagreba, Splita, Sarajeva in Beograda osvajajo povsem memorandum, sprejet na protestnem zboru dne 17. aprila t. l. v Beogradu, v katerem se v glavnem zahteva od narodne skupščine in kraljevske vlade sledeče:

1.) Da se vsem služiteljem in neukaz-

nim činovnikom zviša draginjska dnevni-
ca na 25 dinarjev za celo kraljevino.

2.) Da se razširi stanarinski dodatek, ki je sedaj veljaven za predvojno kraljevino Srbijo in Črnogoro, na celo kraljevino za uradnike in vse nižje uslužbence.

3.) Da se izplačujejo cele dnevnice tudi vsem služiteljem in neukaznim činovnikom, če ne plačajo na leto nad Din. 300 neposrednega davka, enako kot uradnikom.

4.) Da se maksimiranje rodbinskih dnevnic oziroma celotnih prejemkov služiteljev in neukaznih činovnikov za vse draginjske razrede takoj ukine kot nemoralno in nesocialno.

5.) Da se v najkrajšem roku sprejme in uveljavi zakon o službeni pragmatiki.

6.) Da se navedene zahteve uveljavijo za vse aktivno uradništvo in uslužbenstvo, kakor tudi za vpokoјence.

Podpisani delegati so uverjeni, da bo narodna skupščina in kraljevska vlada čimprej ugodila njih upravičenim zahtevam, ker bi sicer ne mogli prevzeti nobene odgovornosti za posledice, katere bi moralo povzročiti omalovaževanje in zavlečevanje teh zahtev.

Istotako je bila predložena ministru pravde nastopna prošnja: »Delegati ukaznih in neukaznih uradnikov in drž. služabnikov iz Beograda, Ljubljane, Zagreba, Splita in Sarajeva prosijo, da se povodom kraljeve poroke amnestirajo vsi državni nameščenci, ki so bili disciplinirani,

ali so v disciplinarni preiskavi radi disciplinarnih pregreškov in prestopkov.

Ob priliki kraljeve poroke je predvideno pomiloščenje političnih in drugih zločincev. Popolno amnestijo zaslužijo tembolj javni nameščenci, ki niso zagrešili zločinov in katerih kazni izvirajo ponajveč iz dobe pred osvobođenjem in so bile večinoma posledica jugoslovenske narodne zavednosti.

Deputacija je obiskala vse parlamentarne klube ter jih informirala o bednem položaju nižjih državnih uslužbencev. Narodni poslanec Deržič ji je preskrbel dostop v ministrsko ložo in v finančni odbor. V finančnem odboru so delegati dobili zatrdilo, da je omejevanje rodbinskih dokladov oziroma na davčno postavko 5 Din. v smislu zahteve nižjih uslužbencev že rešena in da bo tudi maksimiranje teh dokladov po vsem pričakovanju odpravljeno s 1. junijem t. l.

K poročilu I. podpredsednika Dolžana poda tudi drugi delegat Pečjak (sluga) svoja pojasnila. Vso akcijo, izvaja poročevalac, le vodi s posebno vnetostjo in spretnostjo I. podpredsednik O. Z. g. Dolžan, za kar mu izreka toplo zahvalo. Tudi O. Z. gre vse priznanje in zahvalo, ker je s svojim zadnjim sklepom omogočila delegatom potovanje in tako nesporno pokazala, da docela umeva težnje nižjih uslužbencev s tem, da jim nudi vso moralno in materijelno pomoč.

Dr. Fr. Z. (Ljubljana.)

Kako je bilo dalje.

Pred raznimi baroni in graščaki v okraju je imel Friedrich grozen rešpekt. No, to slabost sem bil opazil tudi pri Zaplotniku! Jaz pa takih ozirav nisem poznal. Nekoč pride Friedrich k meni in me začne obdelovati v neki stvari, čisto splošno seveda, ne da bi imenoval kako osebo. Hotel mi je sugerirati misel, da bi se dalo neko zakonito določilo v lovskih predpisih tolmačiti tudi drugače, kot sem ga običajno tolmačil jaz. Takoj sem zašutlil, da bi napravil rad komu uslugo.

Vzkipelo je v meni in brezobzirno sem odvrnil: »Da bi se jaz kakemu baronu R. na ljubo odmaknil od tega, kar smatram za pravilno? Nikdar!...«

Zdreznil se je in odbežal.

Ime sem bil izgovoril kar tjavendan in niti najmanj nisem slutil, da je baron R. res v kakih zvezi z dotično stvarjo. Ko

pa sem stopil malo pozneje skozi pisarne, se je baron R. baš od Friedricha poslovil!

V Kamniku nisem bil rad samo radi lepe okolice, ampak tudi iz tega vzroka, ker sem imel tam mnogo dobrih in iskrenih prijateljev. Kolikokrat se domislim na prerano umrlega kamniškega župana dr. Samca! In v kako lepem spominu so mi razni izprehodi, ki sva jih delala skupaj s sedaj vpokoјenim dvornim svetnikom Polcem! Na novo sta bila prišla tisti čas v Kamnik okrožni zdravnik dr. Dereani in sedanji veterinarski nadzornik Sadnikar. Zlasti z zadnjim sva prebila kot samca premnog prijeten večer v Graškovi restavraciji na Šutni skupaj, ali pa tudi na njegovem tako originalno urejenem, z dragocenimi starinami napolnjenem domu. V mnogih hišah v Kamniku sem bil kakor domač. Tako zlasti pri višjem poštarju Novaku, kjer sem se z njegovimi ljubimi otroki zabaval in često kot otrok z otroki

igral. Rajnega Vilkota, ki je bil čisto ne-
navaden muzikaličen talent, pač nikoli ne pozabim. Kako vam je znal igrati na harmoniko! Samo zažvižgati mu je bilo treba melodijo, pa so že ubrali njegovi drobni prstki prave tipke! Kaka škoda, da ga je ugrabila komaj sedem let starega kruta smrt!

Upam, da mi n'kdo ne zameri, ako se spominjam na tem mestu ljudi, ki v svojo službo niso bili v nikakoli neposredni stiki, kajti k prijetnemu službovanju ne spadajo samo ugodne razmere v uradu, temveč tudi izven njega. Vsi ti dobri ljudje so bili vzrok, da sem se počutil v Kamniku morda bolje kot celo v svojem rojstnem kraju, kateremu sem se tekom let kolikor toliko odtujil.

Posebno ljubo mi je bilo tudi to, da sem se v Kamniku večkrat lahko sešel s Kersnikom. Kot član okrajnega šolskega sveta je prihajal vsak mesec redno k seji v Kamnik. Ko je bila seja končana, se je

Predsedniku delegacije Brankoviču se je po dolgem prizadevanju posrečilo, da je sprejel deputacijo tudi finančni minister. Minister je osvedočil za položaj nižjih uslužbencev popolno razumevanje in obljubil pomoč, kolikor mu bodo dopuščala sredstva. —

Povod za maksimiranje rodbinskih doklad je dal fin. odboru narodni posl. sodnik Kurbegović iz Sarajeva, ki je zatrdil, da imajo nižji uslužbenci v primeru z uradniki že itak previsoke prejemke. Priporočal jim je, naj si svoj položaj izboljšajo s postranskimi dohodki; če pa to ne gre, naj prosijo za upokojeve (?) Poročevalec Pečjak poudarja dalje, da sta Osrednji zvezi v Sarajevu in Splitu odrekli bosanskim in dalmatinskim delegatom vsako materijelno pomoč, četudi plačujejo njuni člani mesečno 2 din. kot članarino. — Poročili obeh delegatov (tretji delegat Benedičič se do 24. maja še ni vrnil) se je vzelo odobruje na znanje.

Prvi podpredsednik Dolžan omeni še dodatno, kako so opravili pri ministru Trifkoviču. Minister je izjavil deputaciji, da se bo nova službena pragmatika uveljavila najbrž že s 1. julijem 1922, predsednik Glavnega Saveza dr. Jovanovič pa je delegatom povedal, da se izpreminjevalni predlogi k načrtu tega zakona ne bodo mogli več vpoštevati, ker je bil načrt itak izgotovljen sporazumno z vsemi ostalimi pokrajinskimi zvezami po Glavnem Savezu.

Predsednik odredi v svrhu razgovora o občnem zboru 10minutni odmor.

Nato izjavi, da je treba O. Z. na vsak način vzdržati, ker moramo posebno v sedanjih težkih trenutkih pokazati na znotraj in na zunaj kompaktnost in enotni nastop. Prosi predlogov glede sestave kandidatne liste za izvolitev novega predsedstva O. Z. K besedi se oglasi delegat Držaj, ki pravi, da je želja vseh nižjih uslužbencev, da vodi O. Z. tudi še nadalje uradnik. Sporazumeli so se na ta način, da bi prevzel predsedstvo računski nadzvetnik g. Ivan Roštan, za prvega podpredsednika naj bi občni zbor volil rač. revident in sedanjega prvega podpredsednika O. Z. g. Janka Dolžana, mesto drugega podpredsednika pa naj dobe nižji uslužbenec v osebi jetnišničnega nadpaznika g. Frana Tumpeja. Držali smo se pri določanju predsedstva strogo načela, da noben član predsedstva

ne sme biti politično angažiran. Delegat g. Zorko podpira Držajev predlog. Zastopniki uredniških organizacij se vzdrže vsake izjave. Delegat g. Roštan izjavi na predsednikovo vprašanje, da bi izvolitev sprejel, ker to zahteva njegova lastna discipliniranost in volja njegovih tovarišev. Delegat g. Janežič (pošta) je mnenja, da gre danes samo za informativni razgovor in za sestavo popolnoma neobvezne kandidatne liste, ki jo delegati na občnem zboru lahko ovržejo. Vsak sklep, ki bi ga danes glede tega vprašanja storili, bi bil prejudicialne narave in bi izpodvezal prosto voljo volilcev.

Prvi podpredsednik g. Dolžan izjavi, da bi iz povsem privatnih razlogov ne mogel znova prevzeti podpredsedniškega mesta. Delegat g. Tumpej je voljan prevzeti mesto II. podpredsednika. Sklene se, da ostane vsled Dolžanove izjave mesto I. podpredsednika rezervirano za učiteljstvo, vsled česar se navzoči učiteljski zastopnik g. Dostal zaprosi, da njegova organizacija odboru pravočasno sporoči ime kandidata.

S tem je bil razgovor o kandidaturi novega predsednika ad informandum in brez vsake obveznosti zaključen.

Sprejel se je na to soglasno predlog tajnika g. Bekša, naj se dovoli društvenemu slugi nagrada 1000 K. Delegat g. Držaj apelira na širši odbor s prošnjo, naj preneha »Naš Glas« z napadi na nižje uslužbence vsaj toliko časa, dokler se razmere v O. Z. ne spremenijo. Zeli, da se izdaja lista do preklica suspendira in naklada zadnje številke (št. 20) radi Catonovega članka »Premišljajte!« uniči, češ da je vse neuradnike strahovito razburil. Tajnik Bekš izjavlja, da nas veže s tiskarno pogodbo: izdajanja glasila za to ne moremo hipoma ukiniti, pa tudi naklade št. 20 ni mogoče več zatreti, ker je list že ekspediran. — Upravnik »Našega Glasa« Petrovčič prečita zapisnik zadnje seje časnikarskega odseka, ki se vzame na znanje s pridržkom, da sklenje ne likvidacije lista pred občnim zborom, ki bo vprašani glasila itak moral pretrpeti, ni izvesti. Delegat g. Urbančič obsodi energično način pisave »Našega Glasa« ter priporoča, naj bi prihodnji časnikarski odsek uvedel strogo predhodno cenzuro za vse gradivo ter eliminiral, kar ne spada v list. Po izjavi upravnika Petrovčiča, da je takšna cenzura mogoča samo tedaj, kadar je list z gra-

divom zadostno založen, odredi predsednik Dolžan, da se rešitev vprašanja strokovnega glasila prepusti občnemu zboru in zaključi sejo ob 22.

F. K.

V naravo!

Pri nas se sicer razmeroma veliko stori in piše za tujski promet, turistiko itd. Toda vse prihaja v poštev le v splošnem in pri večjih izletih, katerih pa javni nameščenec ne zmore, ker so predragi. Radi tega bi priporočal vsakomur, ki so mu ljubi narava in lepi naši kraji, ki sicer ne razpolaga z izletniškim fondom, a bi z dobro voljo spravil vendar nekaj denarja skupaj, nekatere stvari, katerih se lahko poslužuje vsakdo. Najprvo bi omenil kolo, ki razmeroma ni predrago, ni tudi sicer posebnih stroškov ž njim ter ga povsod lahko shraniš.

L. 1895. je izdal ljubljanski nemški kolesarski klub »Vodnika za kolesarje po Kranjskem in Primorskem«, ki navdušeno piše o naši lepi domovini in propagira izlete v razne naše kraje. Isto bi bilo želeli tudi od naših kolesarskih društev, kar vse bi bilo le v korist naši domovini in ustrezno tudi marsikomu ljubitelju kolesarskega športa. Žalibog, da se dandanes ali zanamaria ali pa pretirava v tem oziru in le malo jih je, ki resno, vztrajno in pri tem zmerno napravljajo kolesarske izlete.

S tako lahkoto in brez posebnih stroškov poleti kolesar n. pr. iz Ljubljane kolesar - izletnik v kraje, ki se dajo primerjati z romantično Švico, v ljubke, idilične vasi, krasne gozdove, prjznana mesta in trge. Pri tem ne mislim samo na izlete, ki so znani takojimenovalnim »pilharjem«, ki se poslužujejo na svojih turah le glavnih cest in katerim so cilj skoro vedno iste izletniške točke, kot da bi drugje sploh ne bilo lepih krajev. K temu samo en primer: Vsak kolesar, ki vozi iz Ljubljane na Kranj, se pelje navadno le po cesti skozi Medvode naravnost čez polja. Ta pot je sicer lepa kot taka, a dolgočasna, ker je brez vasi. Vse bolj zanimivejša je pot, ki vodi (desno na vrhu Medvodskega klanca) skozi vasi Mavčiče, Breg i. t. d. na Kranj ob romantični Savini strugi. Pravi naravni park! Tudi pot je lepa in pelje skozi po ravnem. Za kolesarja ljubitelja narave kot nalašč.

Večkrat slišim tožiti koga, da ne ve, kaj bi počel v popoldanskih urah. Kako lep in cen užitok se mu nudi v tem oziru, ko

vselej zglašil za kratek čas pri meni v pisarni. Hodila sva po moji majhni sobi gori in doli in preresetavala razna aktualna vprašanja. Včasih sem ga še spremljal v gostilno, kjer ga je čakal voz in sva še tam nadaljevala svoje pomenke. Večkrat je pa tudi tako nanese, da sem moral jaz po uradnih opravkih na Brdo. Da sva se tudi ob takih prilikah videla, je samo ob sebi umevno. Da je moral ta nad vse simpatični in nadarjeni mož leči tako zgodaj v hladno zemljo! Večkrat si predstavljam, kako neizmerno hudo mu je moralo biti, ko je videl, da se mu bo ločiti od preljubne obitelji in od tistega bajno lepega pogleda, ki se odpira od brdskega grada proti ponosnim Kamniškim in gorenjskim planinam! Kruta, kruta smrt! —

Winklerja so bili izrinili. Storili so to Nemci, seveda pa s pomočjo naših ljudi. Kajti mnogi naši politiki so bili pač taki, da so za smotko, ki jim jo je ponudil

nemški minister, obrnili svojemu najboljšemu prijatelju hrbet.

Vodstvo deželne vlade na Kranjskem je prevzel baron Hein. Hein je bil v obče odkrit značaj. Hvalili so ga, da je napram uradništvu objektivni. Kar je storil meni, ne potrjuje docela te sodbe.

Kmalu po njegovem nastopu je začel moj kolega, gori omenjeni »Fünfiertelbaron« pogosteje prihajati k moji mizi. Prijel je zdaj za ta zdaj za oni debelejši akt, ki sem jih imel pač vedno v precejšnji množini okoli sebe, in vpraševal: »Kaka zadeva pa je to? Ali stvar še ne bo kmalu definitivno rešena?« Jaz, ki sem takoj nekaj zaslutil, sem mu na taka vprašanja bolj ali manj prikrito odgovarjal, kakor sem bil baš razpoložen. V obče pa sem ga tolažil, da bo že vse še o pravem času rešeno in da naj ga to ne skrbi preveč, ker je to pač moja stvar — seveda, če ostanem še nekaj časa v Kamniku, sem dostavil. Zadnje besede sem iz-

govarjal s primernim poudarkom. No, drugim nasproti je bil bolj odkrit. Omenil je večkrat komu:

»Doktor (jaz) se bo že moral sprijazniti z mislijo, da prdem tudi jaz enkrat na prvo mesto za glavarijem!«

Zoper to nisem imel absolutno ničesar in nikdar mu nisem odrekal sposobnosti za drugo mesto v uradu. Ampak njegovi želji bi se bilo moralo ustreči na drug način, kot se je.

V Radovljici je bil tisti čas komisar Pollak umrl. Za glavarja pa je bil prišel tja z Dunaja nekdanji moj kolega v Kamniku, vitez K. Pollakovo mesto je bilo treba zasesti. Tu se je nudila za gospoda »Fünfiertelbarona« prav lepa prilika, da bi bil zavzel mesto glavarijevega namestnika. Toda glavarij K. je bil znan kot skanten človek, in kdor se je le mogel, se je izognil službovanju poleg njega. In tako se je zgodilo, da sem bil premeščen v Radovljico jaz, starejši uradnik, na lju-

v jasnem, solnčnem dnevu drči po beli cesti mimo gozdov in vasi, skozi polja in travnike in kako se mu širijo pri tem pljuča, nasičena s svežim zrakom, ki mu ga mesto nudi tako malo! Seveda tudi tu je treba zmernosti in ne pretiravanja, da je kolesarjenje res pravi užitek in okrepčilo. Koliko kdo lahko prevozi, to ve vsak sam najbolje in se tura ravna tudi po času, ki je na razpolago. Nekaterim kolesarjem je seveda merodajno in važno to, koliko kilometrov so prevozili, ne pa kaj so videli in užili lepega. Kolesarski izlet naj bo vedno okrepčilo in zabava, ne pa brezmiselno mučno beganje iz kraja v kraj.

Kolo se posebno uveljavi v bližnjih izletih in krajih, kjer ni dobrih železniških zvez in ki so, kar se tiče naravnih krasot, vsega upoštevanja in zanimanja vredni.

Omenim naj samo nekaj manjših pol dnevnih tur z izletno točko Ljubljano. Prav lahka in lepa tura je (posebno v cvetoči pomladi) skozi Smlednik - Sv. Valpurga - Trboje - Kranj in ob Savi nazaj. Potem: Vižmarje - Skaručna - Vodice - Zapoge - Smlednik, odtod skozi Medvode ali Vižmarje nazaj; nadalje: Beričevo-Dol-Sv. Helena čez brod na Laze-Zalog. Tudi Moravče skozi Domžale in nazaj na Prevoje je zanimiv izlet, le pot ni vedno v dobrem stanju. Hvaležna je tura skozi Dobrovo - Dvor (stara gotška cerkev) v Polhov Gradec z zanimivim gradom. Ravno tako nudi Dolenjska v neposredni bližini Ljubljane lepe in zanimive kolesarske ture, ki se jih lahko izvrši tudi v pol dnevih.

Krasen je celodnevni izlet na Jezersko, kraj, ki se lahko kosa z vsakim drugim. In pa prelepa Logarska dolina! Oba kraja sta razmeroma slabo obiskana radi neugodnih železniških zvez, in prav to mi ka pravega ljubitelja narave. Lahko in ceno je pa s kolesom posetiti te divne planinske kraje, ki so takorekoč ločeni od sveta!

A kaj bi našteval te izlete, ko imamo v vsej Sloveniji povsod zanimive in lepe kraje, ki jih lahko obiščeš s kolesom in najsibodo potem na Goreniskem, Dolenjskem, v zeleni Štajerski ali kjerkoli! Vsak posameznik si lahko sam napravi tozadevni načrt; posebnjo dobro služijo specialke, brez katerih ne hodi na pot.

In še nekaj naj si po možnosti oskrbi kolesar-izletnik: fotografski aparat! Seveda bo pri tem rekel marsikdo, da je to popoln luksuz, ki si ga javni nameščenec

nikakor ne more dovoliti v teh časih. Res je. Toda če pomisliš, da kdor zmerno, torej samo sem in tja fotografira in se kolikor mogoče omeji na najpotrebnejše, gre tudi to pri dobri volji. Pravega izletnika ali turista si skoraj misli ne moremo brez tega. Kakor je amater - fotografska umetnost razširjena n. pr. med Nemci, tega pri nas ne bo še kmalu, a tudi na tem polju bo treba počasi začeti. Saj ima vse, posebno lep izlet, trajno vrednost le v tem, ako si napravimo dobre posnetke, ki nas spominjajo še v poznejših letih krasnih užitkov v naravi.

A tudi brez kolesa in fotografskega aparata hodimo v naravo, na bližnje hribe, v sosednje vasi, k Savi! A brez posečanja hiš, iz katerih »Bog roko moli!« Tovarjši: več solnca, več zraka in volje, da se operejo, prežare in izpraše naše duše in telesa: potem bo več luči in obzorja, več toplote in veselosti med nami. In vsega potrebujemo nujno v današnji dobi vesoljne čmerikavosti in zastrupljenosti. Zato ven, vi molji aktov in računov, da se osvežite in okrepite za živliensko borbo!

Krona — krajcar.

To formulo slišimo vsak dan, ako pri nakupovanju le kaj omenimo o visoki ceni; s tem nas odpravlja kmet, ko prodaja svoja pridelke, industrijalec, obrtnik in trgovec.

Kar se tiče cen, velja res danes krona toliko kot prej krajcar. Na pr. žemlja prej 2 krajcarja, sedaj 2 kroni; slično je pri ceni kruha, mesa, vina itd. Mnoga živila, blago in delo obrtnikov pa stoji še višje v ceni v kronah kot nekaj v krajcarjih.

Glede cen svojih pridelkov in izdelkov si znajo pomagati vsi pridobitni sloji. Ako se je podražil en predmet, takoj dvignejo drugi pridelovalci in izdelovalci cene za svoje pridelke in izdelke, četudi se produkcijski stroški pri njih niso zvišali. Posebno se izkazujejo v tem pogledu trgovci in barantači, ki se umejo okoristiti tako od producenta, kakor od konzumenta.

Manualno delavstvo si zna izposlovati s svojo dobro stanovsko organizacijo cenam življenskih potrebščin kolikor toliko prilagodene mezde.

Edino duševni delavci vseh vrst, posebno pa državni nameščenci, katerim primanjkuje dobre organizacije, so brez obrambe in brez pomoči izpostavljeni vedno rastočemu valovju draginje, ker zaradi danih razmer ne morejo poljubno nastavljal cen za svoje delo.

Formula: Krona — krajcar bi se morala uveljavljati tudi glede plač javnih nameščenec, ki vendar služijo splošnosti in so potrebni vsem pridobitnim slojem.

kazal na dve dolgi mizi, založeni popolnoma z akti, rekoč:

»To so zaostanki. Jaz n'sem ničesar prevzel, jaz ne morem ničesar izročiti, a rešeno mora biti vse!«

Zelo komoden način, odvaliti od sebe odgovornost! Mene, ki še vedno nisem imel utrjenih živcev, je streslo nekaj kot groza ob pogledu na vse te nerešene akte. Poleg tega sem moral prevzeti na novo tudi še vojaški referat, edino, s čimer doslej še nisem imel opravka v politični praksi, in to takorekoč tik pred naborem. Ko sem zaostanke preštel, jih je bilo natanko 404 komade, po večini sami obsežni konvoluti. In kako m'lostljiv in dobrosrčen je bil ta moj šef! Z nad vse prijaznim obrazom mi je naznanil:

»Ker imate zdaj z zaostanki mnogo opraviti, prevzamem pa jaz vse komisijske!« Tako sem imel v njegovi odsotnosti še vodstvo na glavi!

(Dalje prih.)

Državni nameščenec bi moral imeti v današnjih razmerah toliko dohodkov v kronah, kolikor jih je imel v predvojnih, normalnih časih v krajcarjih.

Pisec teh vrstic je imel pred prevratom brez draginjskih prispevkov na mesečnih prejemkih 542 kron, to je: 271 goldinarjev ali 27.100 krajcarjev. Po formuli krona - krajcar bi moral pisec imeti danes mesečnih prejemkov 27.100 kron.

Ker izvajajo, kakor že omenjeno, to formulo vsi drugi sloji prebivalstva zase, bi se morala izvajati na podlagi pravičnosti tudi za državne nameščenice.

To je neobhodno potrebno, ker z manjšimi prejemki danes nobena družina ne more izhajati. Kaj pa vidimo v resnici? Pisec ima danes prejemkov na plači in draginjskih dokladah zase, za ženo in za enega otroka skupno mesečno le 5568 kron! Po formuli krona krajcar dobiva torej pisec mesečno za 21.532 kron premalo!

To je skrajno krivično z ozirom na druge delujoče sloje, ki uveljavljajo navedeno formulo zase in ker je očitno, da z mesečnimi dohodki po 5568 kron danes ne more izhajati nobena poštna družina.

Zadeva pa se pokaže še bolj kričeča, ako primerjamo začetne prejemke pisca.

Pisec je stopil pred tridesetimi leti v državno službo z mesečnimi prejemki po 90 goldinarjev, to je 9000 krajcarjev.

Po formuli krona = krajcar je imel torej kot začetnik za 3432 kren višjo mesečno plačo, nego jo ima sedaj po več kot trideset letih službe.

V tem primeru se izraža vsa gorostasnost sedanjega nevzdržnega sistema, po katerem plačujejo državne uradnike.

Po več kot tridesetletnem vestnem in naporem službovanjem je pisec sedaj v položaju, da mora prodati svoje zadnje imetje (iz dedščine in iz prejšnjih prihrankov), da more živeti in da omogoči edinemu sinu študij, ki naj bi mu zagotovil samostalno eksistenco, da bi ne bil prisiljen iskati državne službe in da bo neodvisen od državnih mogotev, ki nimajo za potrebe državnih nameščenec nobenega razumevanja.

Jugoslavija je agrarna država; naj bi se torej pospeševala agrarna produkcija čim bolj, da bi imela od nje ne samo država dohodke, marveč da bi bil tudi domači konsument primerno in za dosegljive cene preskrbljen z živili domačega pridelka. S pomnoženo produkcijo se pomnože tudi dohodki producenta, kmetovalca.

Danes se pa misli, da se dohodki dajo zvišati le z dviganjem cen. To je povsem napačno naziranje.

Pridobitni sloji: kmetovalci, industrijci, obrtniki ter z njimi v zvezi trgovci, ki tvorijo, kakor se trdi, do 80 odstotkov prebivalstva, skrbijo edinole za svoj lastni dobiček, nečejo pa poznati potreb konzumentov.

Med konsumente spadajo v prvi vrsti javni nameščenci, ki so poklicani, da v interesu pridobitnih slojev skrbijo za red in mir v državi.

Javni nameščenci so takorekoč organi pridobitnih slojev. Brez njih bi ne funkcionirala ne železnica, ne pošta; ne bilo bi reda in varnosti na cesti, ne v mestu, ne na deželi; ne bila bi mogoča ne trgovina ni sploh noben obrat.

Kje bi iskalo ljudstvo pravico, ako bi ne imeli sodnikov? Kaj bi bilo s prosveto, ako bi ne bilo učiteljev in profesorjev?

Brez javnih administrativnih in varnostnih organov bi ne bil noben človek varen ne svojega imetja, ne svojega življenja!

Zaradi današnjih neznosnih razmer beži vse, kar le more, proč od državne službe, in lahko se dogodi, da bo država, ki je nujno potrebna notranje ureditve, v doglednem času po lastni krivdi brez zadostnega uradništva.

Gotovo je, da se bodo državne službe vnaprej izogibali najboljši talenti.

To vodi v gospodarski in polit. propad! Ako v tem oziru ne bo takojšnje odpo-
moči, naj si ogledajo državni mogotci, ki tega ne uvidijo sedaj, za deset let državno uradništvo.

bo mlajšemu, ki pa je imel to prednost pred menoj, da je bil znan s Heinom še iz Gradca in da je bil pač — Nemec...

IV.

Po mnogih lepih in solnčnih dneh so se začele zame zopet grenke ure. Res, tudi lega Radovljice je lepa, imel sem blizu Bled, Bohinj in druge krasne kraje, toda razmere so bile take, da nisem bil ves čas svojega enoletnega bivanja v Radovljici ne enkrat od srca vesel.

Komisar Pollak je bolehal več kot leto dni in je zapustil ogromno zaostankov. Trdili so, da bi se bil še vlekel in da bi bil celo okrevljal morda, če bi ne bil užil toliko jeze poleg svojega šefa.

Ko sem bil nastopil službo, me je vedel glavar v sobo, kjer je sedel prej komisar Pollak in kjer sem imel sedeti poslej jaz skupno z drugo, mlajšo konceptno močjo, takratnim konceptnim praktikantom in sedanjim visokim funkcionarjem v Beogradu, dr. Š., ter mi po-

F. R. (Ptuj):

Zopet — uradne ure!

Na moj članek v št. 11. »Našega Glasa« odgovarjata dva člankarja — protivnika nepretrganih uradnih ur —; obema dela opoldansko kosilo mnogo preglavic. Ne spuščal bi se v tej zadevi v polemiko, ako ne bi govorili za to tehtni razlogi. Pred vsem sem moral zavrniti člankarja R. Z., ker je v svojem prvem članku proglasil razpravljanje o uvedbi nepretrganih uradnih ur v »Našem Glasu« za absurdum; hotel je pač s tem reči, da je njegovo stališče javno mnenje med državnimi nameščenci ali vsaj večine. Tej okoliščini je bil pripisoval deloma temperamntni ton v mojem zadnjem članku.

Iz člankov posnemam, da se moja misel o pridobitvi časa ni dovolj razumela, oziroma sploh ni upoštevala. Stojim namreč na stališču, da človek, in če je tudi državni nameščenec, ne sme biti muha enodnevnica. Misliti mora namreč nazaj in naprej, kaj je, kaj je bilo in kaj še bo. Vedno mora z odprtimi očmi slediti dogodkom in okoliščinam, ki se ga tičejo ali se ga bodo še tikale. Samo zanašati se na državno preskrbo, je kljub pragmatikam riskirana stvar, saj nam to dosedanja praksa kaže zadostno. Kdo nas zavaruje pred katastrofami, kakor smo jo n. prim. ravnokar doživeli in tudi v dosedanji zgodovini skoraj vse dosedanje generacije! Kdo nas naj ščiti, če nastopi zopet kaka »vis major«. Ali naj mogoče tudi mi gremo kot sivolasi penzionisti po dunajskem vzorcu časopise prodajati, ali pa se obrti učiti ali pa si naj omogočimo skromno eksistenco na stare dni s potikanjem po različnih privatnih pisarnah in na tak način uživamo svoj tako zasluženi »pokoje«, potem ko smo državi žrtvovali vse svoje moči in najlepšo dobo človeškega življenja?

Pa pogledimo še tudi našo sedanjost! N. pr. uradnik X. čin. razreda je imel svojo plačo ca. 150 K mesečne plače, sedaj pa ca. 3370 jK. Če vzamemo kot merilo za sedanjost vrednost našega denarja in naša stalo draginjo dolarsko valuto in sicer za 1 dolar 300 jK, zaslužil je tak uradnik v mirovnem času 30 dolarjev mesečno, danes pa ca. 11; torej več kakor polovico manj. Če pričunamo k temu rodbinske doklade za ženo in dva otroka, je še vedno za 3830 jK premalo. Torej precejšen primanjkljaj, ki ga čuti vsakdo izmed nas. Jaz n. pr. si že pet let nisem mogel kupiti nove obleke; in kje je družina? To naj še traja naprej v nedoglednost? Gospodje protireformisti, ali ste mogoče v boljšem položaju? Mogoče še razpolagate s prihranki v kakršnikoli obliki iz prejšnje dobe, ker ne smatrate potrebno, razmišljati o nadomestku!

Nastane vprašanje, ali je upati v bližnji bodočnosti (od takega upanja že živimo namreč celo vrsto let) na izboljšanje našega gnetnega položaja? Mogoče nekaj z novo službeno pragmatiko; vendar pa nas lahko optimizem tudi tukaj prevara.

Nedavno sem prisostvoval političnemu shodu, kjer je govoril poslanec vladne stranke, ki se je med drugimi dotaknil tudi uradniškega vprašanja. Povdarjal je agrarni značaj naše države, odsvetoval naši mladini siliti v uradniški poklic ter priporočal preorientacijo za pridobitne poklice. Imamo torej računati z izrazito agrarno politiko v naši državi. Ako pride

ta danes ali jutri do polne veljave, se še ne zavedamo v polni meri, kaj to za nas pomeni. Jasno pa je, da nas bo tudi v bodočnosti stalo mnogo napora, da se vzdržimo na površju in da ne pridemo pod kolesa.

Pogosto moramo slišati in to ravno najbolj iz pridobitnih (gospodarskih) vrst, da smo neproduktiven element; predstavljajmo si torej svojo usodo v rokah teh vrst.

Priporočljivo bi torej bilo, da se naj ne samo naša mladina, ampak po možnosti že deloma tudi mi, vsaj nižje kvalificirani, v lastnem interesu preorientiramo, oziroma prilagodimo eventualnim možnostim v prihodnosti ter računamo z realnostjo. Navezani bomo še v naprej v mnogem oziru na samopomoč. Marsikdo bi utegnil biti tudi neposredno produktiven, ne da bi pri tem trpel urad ter si znal zagotoviti vsaj streho na stare dni, da ne bo izročen samovolji in šikanam hišnih gospodarjev. Morda jih bomo kruto občutili kmalu vsi, ko preneha veljati stanovanjski zakon.

Ne mislim, da bi si vsak javni nameščenec moral poiskati še kak drug poklic, ampak naj se da vsaj agilnim in delavnim z enostavno reformo delovnega časa priložnost, oziroma možnost, si izboljšati eksistenčne pogoje. To pa naj vsekakor ne sorenjeni ničesar na dejstvu, da moramo tako slei kakor prej koncentrirati svoje sile v glavnem za dosego odvarialočih plač.

Svoječasno si je uradnik od plače prihranil toliko, da si je lahko postavil malo hišico, kupil je malo zemljišče ali plačal vsaj obresti od izposojene glavnice. Danes je prisiljen za to več delati, oziroma čas izrabiti. Tega pa ne more, če je oviran po celodnevnem službovanju, za katero je dejansko le poldnevno plačan. Tudi mora sedaj opravičati marsikatera domača dela sam, kakor n. pr. drva cepiti, premog in vodo nositi i. dr., ker ne more plačati delavcev; tudi ne more imeti služkinje in ga tako tudi lastna družina več zaposluje.

Stojim torej na stališču, da vzdržati zahtevo po pridobitvi prostega časa tako dolgo, dokler se nam in naši družini trajno ne zagotovi popolna eksistenca, da se nam ne bo treba za drugo nič brigati, nego za urad, in da tudi ne bo treba imeti strahu pred starostjo; tedaj bodo glasovi, kakor moj, sami od sebe utihnili, akoravno ostane še cela vrsta drugih vprašani odprtih.

Ravno debata o predstojemčem predmetu kaže jasno, kako si nasprotujeta tukaj, kakor povsod v javnem in zasebnem življenju, dve struji, »starini« in »mladini«, »konzervativci« in »napredni«. Toda na mestu bi bilo, vsaj tukaj, da bi starejši, ki že stojijo tik pred vpokojitvijo, ki torej samoobsebi umevno niso več interesirani pri spremembi uradnih ur, vsaj nas drugih ne ovirali v naših utemeljenih stremljenjih. Mi si moramo bodočnost še le kovati, moramo zato izrabiti vsak čas in priliko za izboljšanje naše in naše družine eksistenco. Za one, pri katerih igra kosilo tako važno vlogo — to so pač le posamezni slučaji — za te pač velja že v mojem zadnjem članku omenjena izjema. Sicer pa bi bilo v poletnem času radi kosila v toliko olajšano, ker bi naj trajale uradne ure od 7. do 13. ure. Ena ura pri kosilu ne bo imeja velike vloge, temmanj ker traja po srednjih šolah pouk tudi do 13. ure. Za zimski čas bi se pa gotovo tu

di našel kak modus, ki bi v skrajnem slučaju obe strani zadovoljil.

Pri nas agilnejših igra čas večjo vlogo, po mestih se da v popoldanskih urah marsikaj prislužiti in tako olajšati eksistenco; na deželi imajo mnogi svoje vrtove, sadonosnike, polja itd. Da navedem en primer: Poznam tovariša, ki se bavi s čebelorejo, ki je z njegovo državno službo popolnoma spoljiva in bi mu donajala lepe dohodke. Ti dohodki bi služili za kritje primanjkljaja pri plači, ako ne bi bil zaradi vsednevnega službovanja prisiljen jo zanemarjati in jo pustiti hirati, tako da trpi celo škodo. Torej v uradu pol plačan, doma pa oviran na koristni pridobitvi; to vendar ni racionalno!

In kje je zdravje? Kje so kulturne potrebe (katere člankarja očitno ignorirata)? Državni nameščenec mora vendar biti inteligent!

Javnosti je treba naše razloge pojasniti in gotovo nas ne bo napačno sodila, temmanj, če nas bo videla delati. Seveda o lenuhih in tovariših, ki presedajo svoj prosti čas po gostilnah in drugej, občinstvo ne bo nikdar ugodno govorilo, vseeno ali pri pretrganih ali pa nepretrganih urah.

Stojimo pred alternativo: ali odgovarjajoča plača, ali omogočena samopomoč. Ker bo prvo radi izrednih razmer, katere grozijo postati kronične, težko doseči, bi vsaj drugo morali vzeti resno v pretres. Težkoče ne bodo velike, ker pri tem ne trpi uradovanje. Tudi občinstvo prihaja v urade večinoma le v dopoldanskih urah. Izvzeti pa moramo prometne urade; tu je tudi ustroj čisto drug. Ti nameščenci nas ostalih gotovo gotovo ne bodo zavidali. Še nedavno se je poštni uradnik napram meni ne ravno laskavo izrazil o monotonosti naše službe.

Ako predlagamo svoje zahteve v utemeljeni obliki, nam ne morejo škodovati ne pri regulaciji plač in ne pri uzakonitvi službene pragmatike. Glede kritike s strani občinstva tudi ne bo tako hudo, kakor se boji člankar; saj so v nekaterih krajih (tudi na deželi) pri uradih že dalj časa uvedene nepretrgane uradne ure. Obnesle so se dobro in se je tudi občinstvo nanje gladko privadilo. Grai v tem oziru jaz še nisem zaznal; morda zabavljajo zadnji čas o nas krogi, katerim smo se zamerili s tem, da smo si ustanovili lastne nabavljalne zadruge. Sodbe teh krogov pa za nas ne morejo biti merodajne, ker jim manjka objektivnosti, ali pa kritikujejo elementi, ki negirajo sploh vsak red v državi. Našega treznega občinstva vendar ne smemo s temi elementi identificirati.

Radi pravične stvari nas ni treba biti pred nikomur strah in sram. Da bi take utemeljene zahteve mogle škodovati pri snujanju se novi pragmatiki, je precej navadno mišljenje. Glede izkušenj naj si člankar I. tudi nikakor ne bel glave, saj nam jih je svetovna vojna vsestransko v zadostnem obsegu nudila.

Ne bodite torej preveč ozkosrčni in pogledajte tu pa tam tudi preko plotov lastnega obzorja!

Kir. dentiste Avgust Klemenčič je po dovršenih strokovnih študijah na univerzi na Dunaju in v Heidelbergu in po triletni praktični v bolnici začel zobozdravniško prakso in ordinira Poljanski nasip št. 52 vsak dan popoldne od 15.—18. ure. Javni nameščenci imajo 20% popusta.

Razširjajte „Naš Glas“!

Občni zbor O. Z.

V napetem pričakovanju se je vršil v nedeljo dne 28. maja v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani III. redni letni občni zbor Osrednje Zveze javnih namestencev in upokojencev za Slovenijo, ki je prinesel neuradniški organizaciji nepričakovano razočaranje. Nasproti sta si stali dve enotni fronti, uradniška in neuradniška, od katerih je druga kljub velikemu prizadevanju g. Držaja, da jo vzdrži, morala podleči.

Zalostno dejstvo je, da moramo govoriti o dveh frontah, kakor da je danes O. Z. bojna in ne stanovska organizacija, ki bi morala poznati samo enotnost stremjenja in nedeljeni nastop. Zakrivile pa so ta razkol, kakor smo v »Našem Glasu« že ponovno omenjali, neuradniške organizacije s svojo intrinsigentnostjo. Reči pa moramo navzlic temu, da so tudi neuradniške organizacije nastopile z disciplino, ki je bila občudovanja vredna, in da se je občni zbor kljub živahnosti završil v najlepšem redu in s pravo parlamentarnostjo, kar ni majhna zasluga predsednikov občnega zbora, gg. rač. revidenta Dolžana in davčnega nadzornika Lillega.

I. Podpredsednik O. Z., g. Janko Dolžan, odpravi občni zbor ob 9. uri ter konstatira sklepčnost, ker je navzočih nad 60 delegatov. Od 42 pri O. Z. včlanjenih organizacij se občnega zbora niso udeležile tri organizacije. Radi neporavnane članarine v smislu člena 11. pravil ni smelo glasovati osem organizacij, dočim so se vse ostale udeležile glasovanja z 98 delegati.

V pozdravnem govoru pozivlja predsednik občnega zbora na slogo in zaupanje zborovalcev ter obžaluje odstop bivšega predsednika O. Z., g. prof. Reisnerja. Četudi so se moršbiti med njim in nekaterimi člani širšega odbora križali nazor, mora O. Z. prof. Reisnerju radi njegove izredne marljivosti in ašilnega delovanja vendarle črpani hvaležen spomin. (Pritrjevanje na desni.) Tajnik O. Z. davčni nadzornik Joža Bekš poda na to poročilo, ki ga v svrhu pravega razumevanja razmer v O. Z. priobčujemo dobesedno. Glas se tako-le:

»Cenjeni zborovalci!

Kdor bi mislil, da je preteklo zadnje naše društveno leto brez aktivne bilance, bi bil v veliki zmoti. Abstrahirajmo vse, kar je dosegla O. Z., ne sicer specifično samo za slovenske državne namestence, marveč v obče — še nam ostane velik aktivum: spoznavanje samega sebe in jasno očitavanje medsebojnih razmer.

Velik aktivum radi tega, ker nas je preteklo društveno leto poučilo o tem, kako ne smemo več delati, ako hočemo v polni meri ustrezati vsem svojim zadačam in biti kos vsem težkočam, ki jih srečujemo na opolzi poti evolucije, kot naravne posledice vsake mlade ustavne države po svetovni vojni. Do iztečenja mi državni namestenci v obče še nismo prišli. Še vedno se nas krčevito drži omama prvih dni meseca novembra iz leta 1918., še vedno doživljamo plimo in oseko in se pokačavamo nad grehi pogrešno tolmačene svobode in širokogrude demokratičnosti. Morje se še do danes ni ustalilo, Buta čez bregove, brez volje in hotenja, da zopet rade, odkoder je švignilo. Plima in oseka! —

Od II. rednega letnega občnega zbora O. Z., ki se je vršil v tej dvorani lansko leto 30. aprila, je preteklo več kot eno leto in še se nismo decela sprijaznili z načelom, da služimo vsi isti državi in da je medsebojna strpnost ter razumevanje temeljni kamen na primitivnejšega pozitivnega delovanja, kronanega prej ali slej z uspehi.

Prav nič ne pretiram, ako naglašam, da se v bistvu še danes ne razumemo decela in da še danes ne znamo izločiti različnih teženj v solidno in zdravo podlago skupnosti in enotnosti. — Popolnoma razumljivo! Doživljamo pač ero samo na sebi opravičene vrtoglavoosti, kakor vsi drugi sloji. V današnjih časih le prava orientacija silno težavna, še težja med elementi, ki si duševno niso zadostno sorodni, ali pa če dela med njimi notranje življenje pregloboke prepade.

Tudi to se bo sčasoma poleglo in izravnalo; popolno razčiščenje v skupnem delovanju bo prišlo samo od sebe, samo dočakati nam je pravega trenutka. In ta trenutek je tem bliže, čim manj bomo nastavljali drug drugemu nogo s preračunanim namenom, da ga spravimo do padca.

Na lanskem občnem zboru je bil izvoljen z ogromno večino za predsednika O. Z. profesor Reisner. Imel je to slabo lastnost, da je zdrževal v svoji osebi več različnih funkcij, pred vsem eno narodnega poslanca. Velik dobrotnik nam je bil, pa ga nismo razumeli. Ali nismo hoteli ali nismo mogli, na to vprašanje naj odgovarja vsak cenjeni zborovalec sam.

Iz dotičnega zapisnika o občnem zboru je razvidno, da Reisner ni iskal ugovorov proti eventualni izvolitvi svoje osebe za predsednika radi dela, marveč je hotel kot politični pronosiraneec in kot državni poslanec samo preprečiti škodo, ki bi radi te izvolitve morda Zvezi nastala. Tako nam je izjavil dobesedno sam, mi pa ga nismo razumeli in kljub temu volili. Volili baš zato, da v danem momentu lopnemo po njem s slepo gesto in zavezanimi očmi! —

Da brez kriz ne moremo izhajati, smo že povedali prilikom prehoda iz drugega v tretje poslovno leto. Lilleg nam je bil za začetek dober organizator in iniciator, pa smo se ga naveličali, ker ljubimo — kakor otroci — izpremembe, ki morajo slediti druga drugi v drznem galopu. Morda pa nam bo enkrat še vseeno dobrodošel, — ako bo hotel!

Priznavam, da takšen uvod meritorno ne spada v okvir tajniškega poročila, smatram pa vseeno za potrebno, da to omenim, ker bi se mogoče poznejši referenti, odnosno debaterji temu vprašanju izognili.

26 sej smo imeli od 30. aprila 1. l. v širšem odboru in 7 v ožjem. Na prvi pogled mnogo živahnosti in razboritosti! Skozinsko pa je šlo samo za način, kako povečati košek kruha, ki nas ni nasitil pred letom dni in od katerega — četudi večjega — ostanemo gladni tudi še danes. Golo krušno vprašanje, ki je pozna etičnosti in vzvišenih misli! Draginskih deklade, izenačenje prejemkov, ureditev pokojnin in sirotnin, skratka: prozaično življenjsko vprašanje, ki s srcem in dušo nima nobenega opravka, je bilo alfa in omega vseh naših prerekanih, vlog, spomenic, telegramov, protestov, intervencij, predstavk, shodov, kooperacij z drugimi organizacijami itd. Vmes pa se je vil kot rdeča nitka načrt nove službene pragmatike.

Vozel, ki ga morda zaman razmetavamo!

Pri O. Z. je bilo 1. aprila t. l. včlanjenih 42 strokovnih organizacij, oziroma udruženj, ki so brojile okrog 5200 članov.

Izstopile so tekom leta sledeče organizacije: »Društvo nižjih magistratnih uslužbencev«, »Društvo slovenskih živinodravnikov«, »Osrednje društvo poltnih in brzojavnih uslužbencev«, »Krožek magistratnih uradnikov«, »Društvo sodnopisarniških in zemljeknjižnih uradnikov«, »Strokovno in bolniško društvo nameščencev začasnega obč. pokojniškega zavoda za nameščence, začasne delavske zavarovalnice proti nezgodam in železničarske zavarovalnice proti nezgodam«, »Društvo brzojavnih in telefonskih majstrov«, »Društvo uslužbencev mestne elektrarne, plinarne in vodozoda« ter »Društvo slovenskih sednikov«. — Pristopili pa so: »Društvo zemljeknjižnih uradnikov in izprašanih aspirantov«, »Društvo sodnopisarniških uradnikov in oficijantov« in »Klub bivših deželnih nameščencev«.

Poleg tega imamo z obžalovanjem beležiti izgubo ene najmočnejših organizacij, t. j. »Udruženje jugoslovenskih učiteljev, poverjenstvo Ljubljana«. Stevilo vseh organizacij se je torej tekom leto zmanjšalo za sedem. Zanimivi so razlogi, ki so privedli nekatere izmed teh organizacij do izstopa iz O. Z. Največ se jih je organiziralo centralno, le izstop najmočnejše organizacije so povzročili učiteljskemu stanu radi tisti čas boljšega gnotnega položaja manj naklonjeni dopisniki »Našega Glasa«.

Za I. podpredsednika je volil lanski občni zbor rač. revidenta Janka Dolžana, za II. pa preglednika finančne kontrole Antona Češnika. Tajniške posle je opravljal Joža Bekš, ki ga je v slučaju potrebe nadomeščal rač. svetnik g. Fran Urbanc. Blagajno pa je vodil višji davčni upravitelj g. Ivan Lavrič s prof. dr. Šmajdkom kot namestnikom. Funkcije društvenega gospodarja je prevzel kontrolor tob. tovarne g. Golob.

V izpolnitev ožjega odbora so se iz širšega odbora optirali za organizacije nižjih uslužbencev kaznični nadzornik g. Tumpel, za uradniške organizacije g. vladni svetnik dr. Reutar, za upokojence pa g. polkovnik v p. g. Milavec.

O. Z. je bila ves čas v dokaj živahnih stikih s pokrajinskimi savezi v Sarajevu, Splitu in Zagrebu. Menjavala je z njimi resolucije in reševala načelno važna vprašanja.

Državni uslužbenci ostalih slovenskih mest kakor Maribora, Ptuj, Celja, Kranja, Novega mesta, Kočevja, Krškega in Murske Sobote so si med letom osnovali lastna udruženja, oziroma odbore, s katerimi je O. Z. v skupnih zadevah nastopala sporazumno. Živahno društveno življenje je zaplotalo zlasti ob izrazitejših dogodkih, zlasti pa tedaj, ko je največkrat že post festum izšla na krčevit pritisk kaka nova uredba o draginskih dokladah, katerih pa nobena državnim uslužbencem ni prinesla trajnega izboljšanja gnotnega položaja.

Delovanje nekaterih odsekov je bilo zelo zadovoljivo, dočim se drugi zopet niso oonesili.

Pravovarstveni odsek sploh ni prisel do dela. Ravnotako je ostalo še odprto vprašanje bolniškega zavarovanja.

Zivahno pa je deloval pod predsedstvom g. vlad. svetnika dr. Rutarja in s pomočjo g. pošnega nadkomisarja Matjašiča pragmatični odsek, ki je ves načrt novega zakona o doznostih in pravicah drž. nameščencev temeljito proučil, dobro uporabljajoč pri tem številne izpreminjvalne predloge, ki so jih stavile tako strokovne organizacije kakor tudi posamezne osebe. Delo tega odseka žal še ni dovršeno ter bo g. nadkomisar Matjašič o njem poročal na prihodnjih sejah širšega odbora. Istotako ima beležiti velike uspehe časnikarski odsek pod predsedstvom g. urednika Govekarja, ki je moral v najbolj suhih časih mašiti prodale »Našega Glasa« večkrat popolnoma sam.

Njegova estetska kritičnost glede dopisov in stališče, ki ga je zavzemal napram neuglajenosti nekaterih člankov s tem, da jih ni objavil, mu je nakopala dovolj nehvaležnosti ter je zlasti med nižjimi uslužbenci vzbujala dostikrat vihar nemuljivega ogorčenja.

Ker bo o tej točki obširneje poročal upravnik »Našega Glasa« g. Petrovič, sem se dotaknil strokovnega glasila samo mimogrede.

O. Z. je načelno sklenila, da napram bivši gospodarski zadrugi »Samopomoč« ne zavzame nobenega stališča, ker je to stvar zadrugnikov in O. Z. s »Samopomočjo« ne stoji v nobeni bistveni zvezi ter kot organizacija pri njej ni zainteresirana.

V času od 29. septembra do 3. oktobra 1921 se je vršil v Beogradu kongres državnih nameščencev, ki je bil združen z anketo o novem načrtu službene pragmatike ter z ustanovitvijo Glavnega Saveza. O. Z. se je tega kongresa udeležila po predsedniku prof. Reisnerju, II. podpredsedniku Češniku, tajniku Bekšu in kot zastopniku mariborskih tovarišev nadzorniku Megliču. Anketa o službeni pragmatiki je pri več členih upoštevala tudi protipredloge naše Zveze, četudi vobče ni bilo opaziti takšne enotnosti v najvitalnejših vprašanjih, kakršna bi bila z ozirom na važnost tega zakona absolutno potrebna. Ustanovitev glavnega saveza pa je bila skrajno težka stvar, ker so delali Hrvati s svojim separatizmom velike zapreke. Naš bivši predsednik prof. Reisner je v njem dobil mesto prvega podpredsednika, kar dokazuje, da mu je Beograd zanimal več, kakor zadnje dni Ljubljana. O. Z. je imela po prof. Reisnerju z Glavnim savezom trajen kontakt, kar je prihranilo ne samo pisarni dokaj truda, marveč je blagodejno vplivalo tudi na društveno blaginjo. Vse to bo seveda za bližnjo bodočnost odnaddo in zidati bo treba z nova, kar smo s svojo lahkomišelnostjo porušili.

Duša vse naše razmeroma velike organizacije je bil njen predsednik pros. Reisner. S tega mesta lahko smelo trdim, da bi niti Slovenci niti Hrvati, ali kdo drug izven meja stare Srbije in Črnogore še ne imel v dinarje izenačenih službenih prejemkov, ako bi prof. Reisner z njemu lastno vztrajnostjo in marljivostjo venomer ne drezal tako v zakonodajnem odseku kot v finančnem odboru. Novi zakon o draginskih dokladah, ki je stopil v veljavo s 1. januarjem t. l. je delo prof. Reisnerja in ne zasluga O. Z. Ob takih težkočah, kakršne so se pojavile baš pri tem zakonu v zakonodajnem odboru, bi vsak drug že davno obupal.

Prof. Reisner pa ni klonil duhom. Vidovdanska ustava, ki po 28. decembru posameznim ministrom ni več dopuščala izdajati brez sodelovanja narodne skupščine naredbe in zakonov, je sicer na eni strani pripomogla do zakona o drag. dokladah, kar je navsezadnje več ali manj podrejenega pomena, treba pa je bilo po drugi strani vsi stvar tako forsiirati, če se je hotel uzakoniti načrt v določenem roku, da so se pri redakciji zakona posebno za nižje uslužbence prezrle krute določbe. Zavlačevanje rešitve vprašanja draginskih doklad bi pomenilo, to je treba naglašati, odložitev uzakonjenja potom parlamenta, čegar večina pa je bila takrat vsled vladne krize decela negotova. Budgetnih formalnosti in reduciranih dvajsetstinskih kreditov, ki so povzročili odlog izplačila drag. doklad, tu niti ne omenjam.

Kako je zašumelo pri vseh drž. nameščencih, ko so pričeli z redukcijo! Na vse zadnje se je izkazalo, da stvar ni tako huda, kakor je izgledala na prvi hip. Če se je temu ali onemu zgodila v prvem navalu nehotne krivica, jo bo gotovo še mogoče popraviti, ako bo do tega pripomogla dobro disciplinirana volja.

Kar se tiče ureditve gnotnega vprašanja vpokojencev, je gotovo, da je prof. Reisner v razmeroma kratkem času dosegel ali pomagal doseči skoraj vse, kar se je tikalo njih glavnih za-

htev. Razmerno s pokojninami so se zvišale tudi sirotnine in vdovnine. Prof. Reisner nam je v sejah ponovno predloževal, kako velikanske težkoče je prizadevala pri novem zakonu tudi uvrstitve v draginjske razrede.

V tem oziru se mu je z raznih strani celo očitalo, da kot narodni poslanec izkorišča stališče in pravice predsednika O. Z. Nikoli nismo pomislili tega, da morajo sloniti težnje pri uvrstitvi posrednih mest v draginjske razrede na bazi enotnosti, ampak predloževali smo si samo razmere v Sloveniji in zase zahtevali največ. Kljub temu moramo šteti za Reisnerjevo osebno zaslugo, ako se mu je posrečilo spraviti osem slovenskih mest v višji draginjski razred, kakor bi jim po prvotnem načrtu pripadal. Vihar, ki ga je povzročilo med nižjimi uslužbenci takozvanih 80 par, po mojem mnenju ni smel izzvati v O. Z. takšnih posledic, ki bi dovedle danes do izrednega obsega zbora, ako bi že ne bil prišel čas rednega obč. zbora. Očitati prof. Reisnerju, da je takšen malenkosten povišek preskrbel nižjim uslužbencem on, je — milo rečeno — velika neokusnost, še večja pa ob pomanjkanju vsakršnih dokazov trditve, da je poznejše maksimiranje drag. doklad šteti na njegov rovaš.

Naša O. Z. je delovala po svojih delegatih tudi v tako zvanem odboru koaliranih organizacij. Gospodje Minkuš, Držaj, Dolžan, Rostan in Milavec so imeli dokaj neprijetnega posla, ako so pri tem hoteli vzdržati zastopstvo O. Z. nad politično vodo. Drugih nesreč ni bilo in draginja radi tega odbora ne ponehava.

O. Z. je priredila v preteklem poslovnem letu deloma v zvezi z drugimi organizacijami, deloma samostojno dva shoda in sicer 21. oktobra 1921. v veliki dvorani hotela »Union« proti draginji, drugega pa 18. aprila t. l. v Mestnem domu proti zavlačevanju izplačila novih draginjskih doklad in maksimiranju rodbinskih doklad nižjih uslužbencev. Resoluciji z obeh dobro obiskanih shodov sta še vsem v dobrem spominu, o moralni vrednosti drugega shoda pa ni da bi izgubljal besede. Poudarjati moram, da bi se kljub smotretnemu prizadevanju delegata ministrstva financ g. dr. Šavlika, da se draginjske doklade izplačajo 1. aprila, njih izplačilo vseeno zavleklo, da se ni v korist nam vsem pri finančnem ministru angažiral minister dr. Zerjav.

Novi zakon o draginjskih dokladah vsebuje za nižje uslužbence glede rodbinskih doklad gotove trdote, ki slone na davčni podstavki 5 dinarjev. Vrh tega je finančni minister izdal 7. aprila rešenje, s katerim se maksimirajo rodbinske doklade za služe in poduradnike na enega otroka. Da je vsak nižji uslužbenec, ki ima več kakor enega otroka, občutno prizadet, leži na dlani in O. Z. je v svojem delokrogu storila vse, da se ta socialna krivica popravi. Razumevanje za usodo nižjih uslužbencev je dokumentirala O. Z. s soglasnim sklepom, da se odpošlje v Beograd deputacija treh delegatov, ki naj na merodajnih mestih s pomočjo odposlancev drugih pokrajinskih zvez podvzamejo vse korake, ki se jim zde za izpolnitev njihovih opravičenih zahtev potrebni. Izkazala se je večjo kavalirko kot neka druga pokrajinska zveza, ki je prispevek za potovanje delegatov v Beograd kljub ugodnejšemu svojem gnotnemu položaju enostavno odklonila. Delegat poduradnikov in slug g. Pečjak je dal na zadnji seji (24. maja) O. Z. dragoceno zadoščenje s tem, da je v svojem poročilu o beogradskih uspehih ta moment izrecno naglašal ter se za socialno umevanje, ki ga golji O. Z. ravno napram nižjim uslužbencem, njej in podpredsedniku g. Dolžanu zahvalil z besedami, o katerih ni bilo dvomiti, da bi ne šle iz iskrenega srca. Tem večje zadoščenje za O. Z. pa je bila ta njegova zahvalna izjava ravno ob času, ko so drugi njegovi tovariši tuhtali, kako še na izdatnejši način poostriži razmerje med posamezniki, v O. Z. včlanjenimi organizacijami.

To ugotoviti se mi je zdelo potrebno, ker nam bo morda še kdaj prav prišlo.

Društvena pisarna žal ni mogla funkcionirati tako, kakor bi bilo prav in potrebno, reči pa smem, da je z možno točnostjo izvrševala vse sklepe ožjega in širšega odbora. Točna evidenca članov ni bila onemogočena samo zavoljo tehničnih težkoč, marveč so jo slabšale tudi strokovne organizacije same in sicer s tem, da sprememb v članstvu vključ ponovnim prošnjam tajništva O. Zvezi niso prijavljale. Članski kataster stoji zaprašen na mestnem magistratu in se sploh ne more izpopolnjevati, nekaj arhiva je shranjenega v nekem drugem uradu, dočim ima tajnik najbolj nujne pripomočke v svojem stanovanju, kjer tudi opravlja vse tajniške posle. To so nedostatk, ki jih bo moral prihodnji odbor čim preje odpraviti.

V veliko pomoč je bilo tajništvu strokovno glasilo, ki je priobčevalo vse pomembnejše zadeve O. Z. in na ta način seznanjalo o njenem de-

lovanju vsakega drž. nameščenca, ki je hotel list citati.

Saj mi cenjeni zborovalci ne bodo odmaknili ušes, ako se pred koncem svojega poročila dotaknem tudi razmer, ki vladajo v odborništvu O. Z. Storitim moram to kot količkal vesten kroničar, ki nima pri tem drugega namena, kakor beležiti vse, kar v izdatnejši meri vpliva na notranji razvoj kake ustanove. Rekel sem že spočetka, da imamo v bilanci O. Z. že preteklo poslovno leto beležiti velik aktivum, ker smo se poučili drug od drugega, kako ne smemo več na umeten način sejati med seboj animoznosti in zmede. Treba nam je v prvi vrsti še dobre vzgoje, ker prav za prav še nismo prestopili praga v veliko šolo življenja. Takih pojavov v O. Z. ne sme biti več, da bi odgovornost za kakšen neuspeh naprtili prvemu boljšemu, ki na svoji koži zbog posebnosti temperamenta lahko nekaj več prenese in ki vrši navadno funkcije predsednika. Ni potrebno, da bi mu ob vsaki priliki kadili z dišečim kadilom hvaleštevov, ampak možje moramo biti najmanj takrat, ko gre za iskreni namen, dati po krivem obdolženemu neomejeno zadoščenje. Prihodnji odbor bo moral O. Z. zagotoviti obstoj za vsako ceno in če se pokaže potreba, tudi z radikalno operacijo. Seveda je razčiščenje vsakega vprašanja v svrhu popolnega razumevanja vselej potrebno, prenehati pa morajo enkrat za vselej časi preten, neutemeljenih sumničenj in intrigantstva, ki ne dovede prav nikamor, kakor sčasoma do popolnega notranjega razkroja Osrednje Zveze. Prihodnjemu predsedstvu in vsemu širšemu odboru bo moralo lebdeti neprestano pred očmi, kako poglobiti delovanje O. Z. v zmislu člena 2. njenih pravil in po res delavnih odsekih omogočiti rešitev še tako zamotanih vprašanj.

Čim se pokaže potreba, bo moral prihodnji predsednik poseči z železno brezobzirnostjo po razsodišču (čl. 17. pravil). Nikdar več ne bo smel trpeti in mirno gledati, kako se po posameznih delegatih življenje v Osrednji Zvezi zastuplja. Zaščitnik mora biti pravic vsakega posameznega odbornika pa tudi varuh ugleda Osrednje Zveze kot take.

Odborniki morajo nastopati pri vseh sejah s potrebno odkritostjo in z zaupanjem, ker se da večkrat po zlati poti sporazuma doseči več, kot z zabavljanjem in zahrbtnostjo.

Glede izpolnjevanja društvenih dolžnosti v obče, posebej pa še, da izjavim odkrito, glede plačevanja članarine, se ne sme več pripetiti, da bi ostajala kaka organizacija s svojimi obveznostmi na dolgu čez normalno določen čas, poleg tega pa bi si kljub temu po svojem delegatu lastila v širšem odboru čezmerne svoboščine. Prihodnjega predsedstva in odbora naloga bo, da privabi v Osrednjo Zvezo po možnosti zopet vse tiste organizacije, ki so svolečasno brez navedbe razloga izstopile.

Ako bo prišel prihodnji odbor do treznega preudarka, da je široko zasnovano organizatorično delo mogoče samo v popolni slogi in najčistejši harmoniji, potem bo vstala Osrednja Zveza iz dozdevnih razvalin zopet čvrsta in bo zbrala okrog sebe zopet ljudi, ki so veselih, odkritih obrazov in imajo v srcu dobro voljo za njen procvit in napredek.

To so bile besede tajnika, ki pozna ustroj Osrednje Zveze v vseh podrobnostih in ki želi nepolitični Osrednji Zvezi skorajšnjega preporoda. Predsednik otvori o tajnikovem poročilu debato, h kateri pa se nihče ne prijavl. Odobreno je soglasno.

Blagajniško poročilo davč. nadupravitelja g. Ivana Lavriča izkazuje nad 100.000 K blagajniškega preostanka. (Podrobno poročilo objavimo prihodnjič.) Blagajniško knjigo in račune sta pregledala kontrolor čekovnega urada g. Rozman in davčni nadupravitelj g. Hruška. Blagajna in računi so se našli v redu, vsled česar da občni zbor na predlog g. Hruške blagajniku absolutorij in mu izreče zahvalo.

V zmislu načelnega sklepa širšega odbora z dne 25. januarja t. l. bi se morala članarina za vsakega posrednjega člana zvišati na mesec od 1 K na 3 K. Povišek 2 K bi služil za kritje eventualnega primanjkljaja pri izdajanju strokovnega glasila. Glasovanje o tem predlogu se odloži, dokler se ne izvrše volitve novega predsedstva. Predlog »Društva policijskih nameščenec« za izpremembo čl. 14. pravil je brezpredmeten, ker so pravila v zahtevanem zmislu že predelana. Delegat navedene organizacije g. Benedičič umakne predlog z motivacijo, da ga je društvo stavilo na podlagi v »Našem Glasu« priobčenih pravil, ki pa so po izjavi tajnika pomanjkljiva.

Na predlog »Društva davčnih uradnikov« se odobri soglasno sprememba § 14 pravil v toliko, da so člani širšega odbora vsakokratni načelniki posameznih ustanov, ki so izšli iz Osrednje Zveze, ne pa načelniki posameznih Zveznih ustanov, kakor je to dosedaj nejasno povedano v

pravilih. Enako se soglasno odobri sprememba § 18., točka I. pravil, vsled katere naj bi članstvo prenehalo, ako kaka organizacija navzlic pismeni opozoritvi zaostane šest mesecev s plačevanjem članarine. Tudi ta predlog je podneslo »Društvo davčnih uradnikov«.

Ker pritožb proti širšemu odboru ni, odpade razprava o tej točki dnevnega reda.

Upravnik strokovnega glasila »Našega Glasa« g. oficijal Fran Petrovčič poda sledeče poročilo:

»Naš Glas« danes ni le brez urednika, marveč tudi brez lastnika, vsaj pravega lastnika. Da pojasnim ta njegov položaj, poseči moram daleč nazaj v dobo, ko se je rodila misel njegove ustanovitve. Savez i. n. v Zagrebu in delegacija »Društva držav. uslužbencev v Ljubljani«, obstoječa iz gg. Govekarja, Lillega, Bekša in Kobeta sta na svoji seji 13. julija 1919. v Zagrebu sklenila, da si ustanovita lastno glasilo »Naš Glas«. Dve tretjini dohodkov in stroškov pripadata, dokler se ne ustanovi »Centralni Savez«, Savezu i. n. u Zagrebu, ena tretjina pa »Društvu držav. uslužbencev v Ljubljani«. Celokupna akcija ustanovitve lista se je prepustila g. Govekarju, ki je bil določen za glavnega urednika, uprava lista pa časnikarskima odsekom v Zagrebu in v Ljubljani. Prva številka je izšla 1. avgusta 1919.

Dne 29. februarja 1920. je bil »Savez javnih nameštenikov« v Zagrebu razpuščen in deželna vlada v Ljubljani nam je zaplenila že natisnjeno številko. Da rešimo list, smo poslali tovariša g. Bekša k deželni vladi s pojasnilom, da je list glasilo O. Z. in ne več glasilo »Saveza i. n.« in »Društva državnih uslužbencev v Ljubljani«, ki se je med tem preosnovalo v O. Z., da je to že sklenjena stvar in da le radi prekratkga časa tega oblasti še nismo naznanili. To je pomagalo; zaplenitev se je preklcala in list je bil razposlan. Vsled razpusta »Saveza« smo kratkim potom prevzeli od tovarišev Hrvatov vso upravo, ne da bi za to iskali dovoljenja pri odboru O. Z. ali celo pri nje občnem zboru. Po vzpostavitvi »Saveza« smo izdajali list zopet pod firmo »Savez i. n. u Zagrebu in O. Z. v Ljubljani«. Dne 16. septembra 1920. so izdali Hrvatje svoje lastno glasilo, pisano samo v hrvaščini, pod istim imenom in isto številko. Naš časnikarski odsek je v skupni seji s Hrvati dne 26. septembra 1920. sklenil, da prepusti hrvatske naročnike listu v Zagrebu in da se tem naročnikom od tam dopošlje številka 39 in naslednje. Od tedaj dalje je izhajal list pod imenom O. Z. Končni obračun s Hrvati je imel časnikarski odsek dne 27. februarja 1921. O. Z. tedaj kot taka lista nikdar ni prevzela in bi bila danes njegova lastnica kot naslednica »Društva državnih uslužbencev« kvečjemu po tretjini; O. Z. je sicer v svoji seji dne 13. januarja 1922. soglasno sklenila, da se »Naš Glas« mora za vsako ceno vzdržati, le pa v seji dne 25. januarja 1922. predlog uprave, da prevzame O. Z. jamstvo za morebitni primanjkljaj, odklonila. Ta sklep je bil podoben mnenju onega kmetiča, ki je poznal ovco za svojo le takrat, kadar je bila godna, da se jo ostrige, ne pa tudi tedaj, ko jo je bilo treba krmiti.

Ker z dotedanjo naročnino ni bilo mogoče kriti tiskovnih stroškov, je časnikarski odsek v svoji seji dne 28. marca 1922. zvišal naročnino četrtletno na 40 krot.

Ker je nekdo, ki v to ni imel prav nobenega pooblastila in ni niti član časnikarskega odseka, ki edini ima pravico ukrepati v zadevi lista, iskal zahrbito drugega urednika (iz kakih nagibov ne bom raziskoval), je g. Govekar uredništvo odložil. To je hotel storiti že tudi večkrat poprej, vendar pa je na prošnjo uprave še vztrajal. Ker nihče od članov odseka ni hotel prevzeti uredništva in odgovornega uredništva, list pa bi mahoma ostal brez obeh, je časnikarski odsek v seji dne 22. maja soglasno sklenil:

1.) da se g. Govekar naprosi, da obdrži uredništvo vsaj za prehodno dobo;

2.) če to odkloni, naj se ukrene likvidacija lista z dne 31. maja 1922.;

3.) honorarje sotrudnikom je v smislu sklepa časnikarskega odseka z dne 4. januarja 1920. doplačati;

4.) z ozirom na poslabšano valuto je izplačati uredniku in osebju uprave po dopustnosti blagajniškega stanja za 100 odstotkov povišane nagrade, ki so ostale neizpremenjene od 1. januarja 1920. ad 3.) in 4.) za dobo od zadnjega občnega zbora O. Z.

Urednik namreč ni honoriral na prošnjo uprave dopisnikov tako, kakor se je sklenilo dne 4. januarja 1920., to pa le radi tega, da se kolikor mogoče zmanjšajo izdatki uprave, ki je varčevala povsod in z vsem naravnost skoparila.

Naročnikov štejemo 1540, in sicer v Ljubljani 487, izven Ljubljane 1053. Od teh jih odpade na uradnike 1004, na neuradnike 496, ostale pa drugim poklicem. — Gotovine imamo ca. 40.000

kron; na naročnini imamo terjati ca. 23.000 kron. Preko 30. junija t. l. preplačana naročnina znaša ca. 10.000 kron; preko 31. maja t. l. preplačana naročnina pa ca. 20.000 kron.

Sklep časnikarskega odseka je uprava le deloma izvršila, nagrade sotrudnikom so se doplačale; ravnotako tudi osebi uprave za ca. 40 odstotkov. Sklep glede likvidacije pa je za enkrat odložila, da se pokaže, kaj namerava ukreniti O. Z.

Pri malem številu naročnikov lista s samo naročnino nikakor ne bo mogoče vzdržati, tem manj, ker se naročnina je malo in zelo neredno plačuje. Ker uprava lista pod nobenim pogojem ne more sama nositi odgovornosti za morebitni primanjkljaj, je neobhodno potrebno, da se razmerje lista napram O. Z. uredi.

O tem vprašanju razmišljati in storiti sklep je naloga današnjega občnega zbora.

V debato k temu poročilu, ki jo odpravi predsednik, poseže delegat »Društva finančne kontrole«, g. preglednik Držaj in izjavi, da bi se moralo o nadaljnji usodi lista sklepati še le po izvolitvi novega predsedstva. V energičnem govoru protestira proti načinu in tonu pisave »Našega Glasa«, očita njegovo napram neuradniškim organizacijam naperjeno pamfletstvo, tajništvo pa, da je priobčevalo v listu o selah širšega odbora neobjektivna in pristranska poročila, kakor je bilo pristransko tudi današnje tajnikovo poročilo.

Predsednik protestira proti temu neutemeljenemu očitku ter povdarja, da je bilo tajnikovo poročilo odobreno soglasno, torej tudi z glasom g. Držaja. V enakem smislu kot g. Držaj, govori na to proti pisavi »Našega Glasa« tudi uradni sluga g. Zorko, samo s to previdnostjo, da se po lekciji, ki jo je dobil od predsednika g. Držaja, vzdrži vsakega izrečnega omenka o tajniku.

Predsednik povdarja, da je popolnoma irelevantno, kdo bo zavzel predsedniško mesto v O. Z., gre samo zato, kakšen bo novi časnikarski odsek, ki ima dati smer listu. Zato naj bi se o predlogu glede zvišanja članarine sklepalo takoj in ne glede na to, kdo bo novi predsednik.

Gosp. rač. ravnatelj Svetek izjavi v imenu »Društva upokojenih javnih nameščencev«, da ima pooblastilo glasovati samo za zvišanje mesečne članarine od 1 K na 2 K.

Gosp. poštni nadoficijal Karol Urbančič obžaluje in priznava v imenu »Zveze poštne organizacije«, da je »Naš Glas« priobčeval resnično neumestne članke, ki so morali globoko užaliti vse nižje uslužbenke, in da je treba v tem oziru gotove remedure. Novi časnikarski odsek naj bi o vsem, kar se bo priobčevalo, vodil strogo cenzuro.

Treba pa je glasilo vzdržati za vsako ceno ter predlaga zvišanje članarine pri O. Z. od 1 K na 2 K s tem, da se z diferenco eventualno krije primanjkljaj »Našega Glasa«.

Gosp. Držaj priporoča delegatom neuradniških kategorij, da se o tem predlogu vzdrže vsakega glasovanja, g. oficijal Slavoi Kober pa predlaga, naj se pred vsem razčisti vprašanje lastništva do našega glasila in ugotovi, koga bi prav za prav v danem primeru zadelo kritje primanjkljaja.

Predsednik naglašja, da bi z zvišanjem članarine O. Z. že ipso facto prevzela list v svojo last, vsled česar bi nadaljno formalno sklepanje o lastništvu glasila lahko popolnoma odpadlo. Končno se sprejme soglasno predlog g. poštne nadoficijala Otoničarja, oziroma g. Držaja, naj se o tej točki sklepa po volitvi novega predsedstva.

Za overovatelja zapisnika današnjega občnega zbora imenuje predsednik nadupravitelja državnih dobroteljskih zavodov, g. Gustava Nebenfürherja, za skrutinatorje volitvenega akta pa gg. Benedičiča, Držaja in Hruška.

Tajnik O. Z., g. Bekš, poroča, da se je predlagala od strani neuradniških organizacij v seli širšega odbora dne 24. maja neobvezna kandidatna lista, in sicer z rač. nadsvetnikom gosp. Roštanom kot predsednikom in z nadpaznikom g. Tumpejem kot I. podpredsednikom. Mesto II. podpredsednika pa naj bi ostalo rezervirano za učiteljske organizacije. Te pa se do danes niso izjavile, ako sprejmejo mandat. Naglašja, da uradniške kategorije niso iznesle pred širši odbor nobene oficijelne kandidatne liste, vsled česar si je v njih imenu poštni nadoficijal g. Vinko Janežič na seli širšega odbora dne 24. maja s primerno izjavo obdržal proste roke.

Nato prečita tajnik imena vseh tistih organizacij, ki imajo v smislu § 11. pravico do glasovanja. Po razdelitvi volilnih listov povzame besedo g. Urbančič, ki v daljšem stvarnem izvajanju naglašja, da je obstoj O. Z. navzlic razmeroma mirnemu razpoloženju današnjega občnega zbora resno ogrožen. Izjavi obenem, da bodo poštne organizacije najmanj prizadete, ako

se O. Z. razide. Je proti kandidaturi g. Roštana, ker ga kljub vsem njegovim vrlinam ne more smatrati za osebo, ki bi mogla z uspehom voditi O. Z. Pozna pa drugega moža, ki je pred tremi leti stal ob njeni zibelki in ki je pokazal vso sposobnost, da se v uspešnem razvoju O. Z. tudi še nadalje udeležuje. To je naš stari izkušeni organizator davčni nadupravitelj g. Maks Lilleg, katerega kandidaturo vsem delegatom kar najtopleje priporoča. Ker bi kandidatura Lillegova ne bila nič manj v interesu neuradniških organizacij, apelira tudi še posebej na preudarnost njihovih delegatov. Za I. podpredsednika predlaga g. Dolžana, mesto II. podpredsednika pa naj bi zavzel g. Tumpej.

Kot protigovornik se oglasi g. Deržaj, ki osebno sicer spoštuje in visoko ceni g. Lillega, vendar pa mu kot davčnemu uradniku in še posebej radi tega ne more zaupati, ker se je baje nekoč nepovoljno izrazil o neuradniških kategorijah z izjavo, da so njih zahteve pretirane. Sicer pa da je odložil svoječasno predsedstvo brez tehtnega razloga. Očitek, da sta do njegovega odstopa pripomogla z zahrbtnim rovarjenjem proti njemu dva člana finančne kontrole, ne drži in je iz trte izvit.

Apelira na disciplino neuradniških delegatov ter jih pozivlja, da nastopijo za Roštanoovo kandidatno listo kakor en mož ter g. Roštanu, ki uživa vse zaupanje neuradniške skupine, osvedoči s tem neomejeno zaupanje.

Po ponovnem priporočilu Lillegove kandidature, ki jo z vso spretnostjo forsira g. Urbančič, povzame besedo g. Otoničar, ki pojasni razloge, zakaj se je njegova organizacija morala zadnji hip izreči proti Roštanu in za Lillegovo kandidaturo. Z včerajšnjim nastopom na privatnem sestanku, ki ga je sklical delegat »Društva davčnih uradnikov« g. Bekš, je pokazal g. Roštan tako malo takta in tako izrazito nespretnost, da se nikakor ne more kvalificirati za predsednika O. Z. Odkriti izjavi, da mu je bila Roštanova kandidatura iznočetka zelo simpatična in da bi glasoval zanj, ako bi g. Roštan z včerajšnjim dopadkom ne ukrenil drugače. Zadnji hip si je g. Roštan pokvaril zanj ugodne šanse sam, zato bo govornikova organizacija oddala glasove g. Lillegu.

Kot zadnji govori v prilog g. Roštanu zopet g. Deržaj, na kar zaključil predsednik g. Dolžan debato ter odredi tajno volitev z listki, ki se je mirno, toda z veliko napetostjo izvršila.

G. Hruška razglasi izid volitev, ki je izzval na strani uradnikov spontano navdušenje in iskrene ovacije novo izvoljenemu predsedniku O. Z. davčnemu nadupravitelju g. Maksu Lillegu. Izvoljen je bil za predsednika g. Lilleg z 62 glasovi za I. podpredsednika rač. revident g. Janko Dolžan z vsemi 98 glasovi, za II. podpredsednika pa letniški nadpaznik g. Fran Tumpej s 97 glasovi. G. Roštan je za predsedniško mesto s 36 glasovi ostal v manjšini.

Predsednik obč. zbora g. Dolžan pozdravi novo izvoljenega predsednika O. Z. g. Lillega in ga prosi, da prevzame predsedstvo. G. Lilleg prevzame predsedniško mesto, burno pozdravljen od večine. Zahvali se v daljšem govoru za čast in zaupanje, ki mu ga je izrazil današnji občni zbor s tem, da ga je postavil na tako častno in odgovornostno polno mesto. Izjavlja pod častno besedo, da se ni nikdar izrazil v neprilog zahtevam neuradniških skupin, kakor mu to očita g. Deržaj. Bil je vedno za skupnost O. Z., kar pričajo številni zapisi iz izida njegovega predsedovanja. Svoji smernici tudi sedaj ne bo preokrenil. Pravično in objektivno bo nastopil proti vsakomur. Zato apelira, prosil in rotil zastopnike neuradniških organizacij, naj zamažajo uradniških kategorijam, ki so vedno odkrito umevale njih težnje. Da se je svoječasno proti njemu rovarilo baš od strani finančne kontrole, lahko svobodno priča navzoči ravnatelj g. Alberi Pogachnik, pri katerem je dotični gospod poskušal z intrigami. Ako g. Deržaja zanima vedeži, kdo je bil ta gospod, naj se obrne do g. Pogačnika, ki mu bo dal rade volje potrebno pojasnilo. (G. Pogačnik potrdi točnost Lillegove izjave, g. Deržaj molči.) Predsednik Lilleg omenja s toplimi besedami bivšega predsednika O. Z. prof. Jos. Reisnerja, ki je za dobrobit drž. nameščencev z velikim uspehom zastavil vso svojo strokovno sposobnost in neutrudljivo agiliteto. Predlaga da mu za njegove zasluge izreče zahvalo najvišji forum O. Z. občni zbor in to tembeli, ker mu jo je odrekla predzadnja sela širšega odbora.

G. Benedičič zahteva k predlogu besedo, česar na predsednik ne dovoli, poudarjajoč, da bi pokazali proti prof. Reisnerju ponovno netaktnost, ako bi se o tem predlogu debatiralo.

Glasovanje je izkazalo, da izreka občni zbor O. Z. odstopivšemu predsedniku O. Z. prof. Jos. Reisnerju za zasluge, ki si jih je bil

priporil v prid drž. nameščencem, neomejeno zahvalo.

Nato je sledila volitev rač. pregledovalcev za IV. zvezno poslovno leto. Izvoljena sta bila za pregledovalca z vzklikom in soglasno rač. nadsvetnik g. Janko Kukar in davč. nadupravitelj g. Aleksander Hruška, za namestnika pa davč. nadupravitelj g. Žarko Boltavzar in davč. upravitelj g. Rudolf Pehani.

G. Deržaj poda v imenu svoje organizacije napram novemu predsedstvu O. Z. načelno izjavo, da si njegova organizacija glede nadaljnih taktike pridržuje proste roke ter bo zavzela stališče, kakršno bo z ozirom na postopanje uradniških kategorij smatrala za potrebno. Že dane, pa izjavi, da ga je zadnji celjski občni zbor njegove organizacije pooblastil napram O. Z. za slučaj potrebe izvajati konsekvence, ki se jih bo v danem slučaju poslužil s tem, da bo prijavil z svojo organizacijo izstop iz O. Z. Terorizma od strani zastopnikov uradniških organizacij njegovega društva ne bo pod nobenim pogojem trpel.

Predsednik g. Lilleg vzame Deržajeva izjavo na znanje, naglašja pa, da o kakem terorizmu sploh ne more biti govora, najmanj pa v slučaju, ako bi se hotelo pripisovati terorizem uradniški skupini.

Zvišanje mesečne članarine od 1 K na 2 K od 1. junija 1922 dalje za vsakega posrednjega člana O. Z. se sprejme z večino glasov. Rešitev vprašanja »Našega Glasa« pa se odgodi na prihodnjem seli širšega odbora, k čemur občni zbor društvu slugi g. Komariju nagrado 1000 K, dočim imenovani predlagatelj predlog o nagradah za oba podpredsednika umakne, ker je II. podpredsednik g. Česnik izjavil, da bi nagrade pod nobenim pogojem ne mogel sprejeti.

G. Benedičič izjavi, da poročilo beograjskega delegata g. Pečjaka na zadnji seli širšega odbora ni bilo povsem točno. Najhujši nasprotnik rodbinskih doklad za nižje uslužbenke ter največji zagovornik maksimiranja teh doklad, pravi govornik, je bil sodnik in narodni poslanec iz Sarajeva g. Kurbegović, ki je bosanskega delegata, prišedšega k njemu s prošnjo za pomoč, naglal z besedami: »Dosta ima podčinovnika i služitelja. Ajdi na polje!« (Odgovornost za točnost teh besed prepušča uradništvu poročevalcu g. Benedičiču Op. ur.) G. poslanec Reisner je glasoval v plenumu pri obravnavanju Deržajevga predloga v prid nižjim uslužbencem, pač pa je protiglasoval demokratski klub.

G. Beguš želi še pojasniti, kdo trpi stroške za sestanke, ki se vršijo na magistratu izven O. Z. Tajnik Bekš mu pojasni, da takšni sestanki ne povzročajo O. Z. nobenih izdatkov, s čimer se g. Beguš zadovolji.

Ker je dnevni red obč. zbora izčrpan in se nobeden izmed zborovalcev ne javi več k besedi, zaključil predsednik g. Lilleg, pozivljajoč vse organizacije še enkrat na skupno smoteno delo, dobro uspeli občni zbor ob 12. uri.

Uradniške kategorije so pokazale napram neuradnikom popolno lojalnost, predsednik je apeliral na pomoč in sodelovanje tudi neuradniške kategorije. Besedo imajo sedaj nižji uslužbenci. Ako so pametni, bodo razumeli.

Pišimo slovensko!

Po prevratu smo dobili lastno državo; predno pa postane ta država tudi v resnici naša, bo trajalo še dolgo. Ne samo tuja borza, ki prav po židovsko na najnesramnejši način — toda po naši lastni krivdi — izkorišča zadrege, v katerih je vsaka država ob svojem pričetku, tudi tuja industrija, tuji promet, tuji podjetniki so krivi, da imamo pač državo z domačim imenom, nimamo pa še države z domačim jedrom. Čistiti bo torej treba še mnogo let ne samo politično, kakor smo do sedaj, temveč, kar je še važnejše, tudi gospodarsko in — jezikovno. V našem uradnem jeziku imamo namreč pač sloven. besede, sintaksa pa je zelo tuja.

Ako pišemo: »ima pravico«, tedaj vendar ne pišemo slovensko. Osebe, ki so »bile predmet« disciplinarnim obravnavam, so tudi prišle iz tujine, recimo iz Gradca; zakoni, ki »stopajo v veljavo«, so vse prej nego slovenski, ker pri nas zakoni nimajo nog, temveč samo veljajo in jih torej samo uveljavimo. Še večji hudomušnej je oni, ki »drži« kako stvar v

videnci; kranjsko klobaso morem pač držati, ker je vidna stvar, ki jo morem pošteno otipati; razprave ali naročila pa ne morem držati, temveč morem le nanjo misliti. Zločinca tudi ne smemo »vzeti« v obravnavo, ker je nesmiselno, pač pa smemo z njim obravnavati; še lepše je, ako trdimo o stvari, ki jo lahko izvršimo, da »izključuje nemožnost dejanja«. Kakšne možgane ima možakar, ki tako okoli vogla vodi svoje misli! Za kako napako »ne leži vzrok v tem, da smo nevedni«, temveč smo le krivi napake radi svoje nevednosti; in ko smo uveljavili naredbo, takrat smo storili dovolj in ni treba da bi še — »stopala v krepost«.

O našem dopisu ne sme nihče trditi, da »ne odgovarja« resnici, pač pa trdimo mi, da je resničen; pisec in urednik tudi še nikoli nista »stopila« v dogovor, pač pa sta se že dogovarjala. Register »se ne vodi«, temveč ga vodimo, oziroma Slovenci ga pišemo, ker ni kosa, da bi ga vodili za vrstico. Predstojnih oblasti nimamo na sedežu v Ljubljani ali Mariboru, pač pa so v dotičnih mestih, ne na dotičnih mestih. Od preyrata ssem sodniki kazni »ne izrekaajo« več, pač pa kaznujejo, kar je krajše in boljše ter za sedanje drage čase tudi cenejše. Prej kakor mogoče ne rešujemo svojih spisov, ker je to nemogoče, temveč kakor hitro mogoče ali: čim hitreje. Tudi ne »obdržujemo«, temveč imamo seje, smo na seji ali sklepamo na sejah.

Nekateri umejo predpise celo »podkoračiti«; za ta izraz nimamo slovenske besede, ker ga sploh ne razumemo. Enako kazni ne »podlegajo« globam pet dni, temveč zanje je globa 5 dni; tudi niso naredbe »podvržene« in ne »uživajo« ugodnosti, ker ugodnost ni laška poleta, in enako prireditve ne »podlegajo« in se »nimajo« naznaniti, temveč prireditve je treba naznaniti, ne da bi »podlegala« naznanitvi. Tudi tisti »isti« je nemški. Srečuješ pa tega »istega« povsod!

Ako hočemo torej pravilno uradovati, moramo znati ne le slovensko pisati, temveč tudi slovensko misliti; sami ŠŠ pokojne Avstrije in sedanjega »Uradnega Lista« še ne zadostujejo, sicer dobimo tak jezik, kakor je bil zloglasni »Juristen-deutsch«. Tudi »nosovi« niso slovenski, pač pa uradujemo kolegijalno, pošteno in odkritosrčno; pišimo dostojno, poučljivo in — olikano. Čim višji urad, tem postrežljiviji bi moral biti.

Vestnik.

Prošnja! Ker še cela vrsta gg. naročnikov ni poravnala naročnine za drugo četrtletje, mnogo tudi ne za prvo, nekateri celo za lansko leto niso poravnali vsega, prosimo vse zamudnike, da to »akoj store«. Vsakemu smo napisali danes poleg zaslava vsoto, ki jo dolguje na naročnini do 30. junija t. l. Prosim, da to uvažujejo in nam dotične zneske nemudoma nakažejo. — Da moremo podati nedeljeno poročilo o obnem zboru O. Z. smo danes izdali dvojno številko, in vsled tega v poznejšem času odpade ena številka. Uprava.

Dolžnosti in pravice. V naši O. Z. so zbrani razni stanovi višjih in nižjih državnih nameščencev, ki so tu zastopani po svojih društvenih odposlancih. Geslo tega združenja je: Eden za vse, vsi za enega! Vsak odposlanec zastopa svoj stan, kakor ga najbolje ve in zna. To je tudi njegova dolžnost. O. Z. je popolnoma zasebna zadeva in v njej imamo vsi enake dolžnosti. Zato si čisto naravno mislim, da imamo v njej tudi vsi enake pravice in se shajamo k sejam z občutki v srcih, da smo si tu vsi enakopravni državljani. V zadnjem času je v O. Z. med neu-

radniškimi nameščenci opravičeno nastalo veliko razburjenje zaradi tako krivične izjeme pri krajsave družinskih draginskih doklad. To je nekaj samo ob sebi umevnega. Kdo bi tudi mogel ostati tih in miren, ko vidi, da ga hočejo brezvestni ljudje ugonobiti na tak krut in barbarski način! Ako pa je padla pri sejah ali shodih kaka bolj trda, nepremišljena in neumestna beseda, zavrnilo naj bi se bilo dotičnika takoj na mestu. Tam je pravi prostor za poravnavo takih nesoglasij, ni pa umestno in taktno, da se take stvari zanašajo v javnost po strokovnem listu. Ponovno se je že pisalo v »N. G.«, da so bili višji napram nižjim že od nekdaj preveč popustljivi in preveč koncilijantni. Ne moremo pa si raztolmačiti, v čem obstoji ta njihova velikodušnost in bili bi jim jako hvaležni, ako bi nam blagovolili to zadevo sami pojasniti. Toda zdi se nam, da bi jim bilo težko odgovoriti stvarno, ker za tak odgovor ni razloga! — F. R.

Opomba ured. Objektivno prinašamo tudi ta glas, ki pa stvarno ne pobije nasprotnega mnenja. Vprašati se moramo, zakaj izstopajo baš uradniške organizacije iz O. Z. in — odgovor je prav isti, ki ga je navedel Cato v 21. števil. »N. Gl.«

Novo mesto deluje zelo živahno. Po zborovanju dne 18. aprila t. l. so priredili novomeski tovariši že drugi protestni shod dne 6. t. m. in sklenili sledečo resolucijo: »I. Najodločneje protestiramo proti maksimiranju osebnih in rodbinskih draginskih doklad člena 6. in 7. zakona o draginskih dokladah z dne 28. februarja 1922., »Uradni list« št. 27 iz leta 1921. II. Povdarjamo, da je sklep ministrskega sveta in finančnega odbora krivičen, ker dohodki navedenih nameščencev po naredbi ministrskega sveta z dne 8. aprila 1922., D. R. br. 47.404, ne dosegajo niti dohodkov naredbe št. 383 z dne 29. sept. 1920., glej »Ur. list« št. 121 iz leta 1920., kakor tudi ne dohodkov naredbe št. 144 z dne 28. aprila 1921., »Uradni list« št. 57 iz leta 1921., tem manj pa odgovarjajo ti dohodki onim prejemkom, ki jih določa zakon o draginskih dokladah z dne 28. februarja 1922., »Uradni list« št. 27 iz leta 1921. Vsled nepopolne bede, ki je zavladala vsled vedno naraščajoče dragine, zahtevamo, da ministrski svet s finančnim odborom določbo ministrskega sveta št. 121 z dne 8. aprila 1922., »Uradni list« št. 44 iz leta 1921. nemudoma raveljavi in prizadetim nameščencem s 1. majem 1922. odtegnjeni znesek nakaže v izplačilo. III. Protestiramo tudi proti naredbi, da se črtajo draginske doklade onim nižjim javnim nameščencem, ki plačujejo 5 Din letnih direktnih davkov, ker je ta naredba skrajno krivična in zahtevamo, da se ta naredba uporablja le proti onim, ki plačujejo 300 Din letnih direktnih davkov, kakor je to predvideno za uradnike. Istočasno apeliramo na narodne poslance vseh strank, da v finančnem odboru odločno branijo eksistenco nižjih javnih nameščencev in upokojencev ter z vso vmeno stremijo za našo pravično skupno stvar in energično zahtevajo, da se po zakonu o draginskih dokladah z dne 28. februarja 1922., št. 70, »Uradni list« št. 27 iz leta 1921., določene osebe in rodbinske draginske doklade brez vsakega odtegljaja nakazujejo. IV. Vsa strokovna društva se naprošajo, da nemudoma stopijo v stik z odborom »Osrednje Zveze«, kateri naj povabi predsednike vseh strokovnih društev, da ti vse potrebno ukrenejo, da se to krivično maksimiranje draginskih doklad za nižje uslužbece in upokojene odpravi in da se odpošlje v Beograd deputacija, ki naj izposluje, da ostane zakon o draginskih dokladah, ki je bil sprejet od kabineta in potrjen od našega vzvišenega vladarja uveljaviti. V. Zahtevamo, da vlada poroča javnosti, kaj je v resnici z odpuščanjem cestarjev: v slučaju odpusta naj jih, ker so za vzdrževanje cest neobhodno potrebni, zopet sprejme in naj se jim plača takoj nakaže. — (K točki IV. resolucije pripominjamo, da je O. Z. že odposlala v Beograd deputacijo, ki bo o uspehih poročala na seji širšega odbora dne 24. t. m. O redukciji cestarjev O. Z. nima oficijelne obvestila. Ako smemo velebiti časopisnim vestem, ostane število državnih cestarjev nelzpremenjeno. O. Z.)

Naša pragmatika. Beogradska »Činovniški glasnik« poroča, da je ministrski komitej, ki je proučil načrt zakona o civilnih državnih nameščencih, katerega je izdelala vladna komisija, opravil svoje delo in ocenil ta načrt. Potemtakem pride kmalu v pretresanje v zakonodajni odbor. Upravičen je

up, da postane ta zakonski predlog kmalu zakon, da se bo mogel do konca tega leta izvršiti v celoti.

Davčni asistent, oženjen, v prijaznem trgu na Štajerskem, želi zamenjati svoj službeni kraj s tovarišem v mestu, kjer so srednje šole, eventualno tudi v kraj blizu mesta ob železnici, da se zamo-rejo dijaki jutraj v šolo — ali pa popoldne zopet domov vrniti. — V slučaju sporazuma se plačajo selitveni stroški, oziroma se tudi doda nagrada. Zelo ugoden kraj je za samca, ki dobi takoj stanovanje in hrano. Ponudbe naj se vpošljejo na uredništvo »Našega Glasa«.

Zavednost. »Poštni Glasnik« piše: Pravega vzroka ne ve nihče. Vidimo pa, kako stanovska zavest gine namesto da bi rastla. Te besede so obrnjene posebno proti tovarišicam, ki se v zadnjem času skoro nič ne brigajo za društveno življenje. Pa tudi tovariši, posebno mlajše, zadene ta očitek. Na širših odborovih sejah vidim vedno istih par ljudi, naš list sprejema za vsako številko svoje borne članke od istih treh, štirih tovarišev. Če se ti odrečejo ali pa zaradi slabih gmotnih razmer celo umro, pa mora list tudi umreti. Neumno bi bilo, če bi to skrivali. Višek nezavednosti pa smo morali ugotoviti, ko smo izdali prevod predloga zakona o civilnih državnih nameščencih, to je po naše službena pragmatika. Navzlic njegovi važnosti za vse in vsakogar, navzlic mnogim našim pozivom in prošnjam bo Zveza prodala komaj toliko izvodov, da je vprašanje, če bo sploh krila tiskovne stroške. Na prošnjo tovarišev smo se lotili težavnega dela. Izkušnja je pa taka, da se je to najbrž zgodilo prvič in hkrati tudi zadnjič. Natisniti smo dali toliko izvodov, da bi jih lahko pokupili sami poštarji brez drugih javnih nameščencev. Zgodilo pa se je drugače. Človek bi mislil, da je brošura bogve kako draga, pa velja pet dinarjev. Radi priznamo, da je lepše čitati lep, zanimiv roman s tečno dušno hrano; toda pragmatika, v kateri bo zapopadana tudi naša telesna hrana, ki jo bomo iz nje črpali leta in leta, je gotovo važnejša. Za one, ki jim gre za trenutni užitek, so seveda več vredne fine svilenе nogavice z Laškega ali celo iz Pariza. Za pragmatiko bi se zanimali šele tedaj, ko bi bila že definitivna in bi v njej zagledali kak pasus, ki bi jim ne bil po volji. Takrat bi seveda tudi na Zvezo ne pozabili in bi zelo pridno dopisovali (ter psovali! Op. ured.)

Društvo nižjih drž. gozdnih nastavljenecv za Slovenijo je na svojem obnem zboru v Gorjah, dne 25. III. 1922 soglasno sprejelo sledečo spomenico: 1.) prosimo, da se uvrsti gozdne čuvaje v kategorijo poduradnikov in sicer: a) gozdne čuvaje, ki imajo strokovno izobrazbo, to je gozdno-čuvajni tečaj, ko so stalno nastavljeni; b) starejše gozdne čuvaje pa, ko dovršijo deset službenih let; 2.) da se nastavi cestarje in vratarje, ki so pri šumski upravi, stalno; 3.) da se spremeni naslov »gozdni čuvaj« v naslov »logar.« Gozdni čuvaji izvršujejo vsa tehnična pomožna dela v gozdu in nadomeščajo v mnogih slučajih gozdarje.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

Izdelovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust. —

M. Mihelič

LJUBLJANA, Selenšurgova ulica.

Speciálna trgovina ščetarških izdelkov.

Parfumerija in galanterija.

Edina zaloga jugoslovanskih igralnih kart.